

Nummer 2 - jaargang 43 - 2023 - april, mei, juni
Afgiftekantoor: Achterstraat 1, 9450 Haaltert

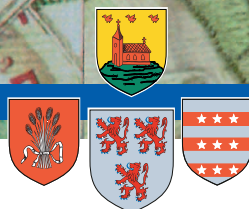
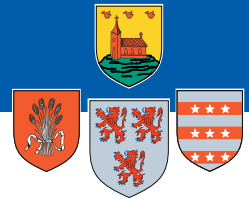
Redactie: Diepeweg 15, 9450 Haaltert
Verantwoordelijke uitgever: Willy De Loose

België - Belgique
PB
9450 Haaltert
3/5008
P 005370

DE WA R A N D E

- Heldergem - Kerksken - Terjoden - Denderhoutem - Haaltert - Heldergem - Kerksken

HEEMKUNDIGE KRING HAALTERT

Werkgebied: Denderhoutem, Haaltert,
Heldergem, Kerksken, Terjoden

Heemkundige Kring Haaltert vzw
nr. 770.942.934
3-maandelijks ledenblad 'De Warande'
43e jaargang 2023 - nr.2 (april - mei - juni)

Documentatiecentrum:
Warandegebouw, Sint-Gorikspein 17 A
9450 Haaltert
Elke donderdag van 10 tot 12 uur,
uitgezonderd vakanties en feestdagen.

Bestuur:
Mark Beelaert, voorzitter,
website en communicatie.
Rik De Schepper, ondervoorzitter,
coördinator redactieraad.
Raf Hendrickx, secretaris.
Hans Sonck, penningmeester.
Willy De loose, redactiesecretaris,
ledenadministratie.

Secretariaat:
Muisstraat 97, 9450 Haaltert
0485 40 18 81
raf.hendrickx@telenet.be

Redactie:
Diepeweg 15, 9450 Haaltert
willydeloose@skynet.be

Archiefmedewerk(st)ers:
Wim Allaer, Mark Beelaert, Toon Bockstaele,
Joris De Kegel, Willy De Loose, Chris De
Rouck, Hilde De Rouck, Rik De Schepper,
Dirk Elskens, Raf Hendrickx, Hans Sonck,
Marc Stalpaert, Staf Versavel.
Tony De Rijck, taalcorrector.

E-mail en website:
heemkundigekringhaaltert@gmail.com
heemkringhaaltert.be
 hkhaaltert

Lidmaatschap:
€ 15 (Steunend lid vanaf € 20)
BE40 4395 0830 6163

Met de steun van:

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar teksten. Teksten en beeldmateriaal mogen overgenomen worden mits voorafgaandelijke toestemming van de auteur én met bronvermelding.

Redactioneel

Vooreerst dank aan de vele trouwe en nieuwe leden die de inspanningen van onze redactie appreciëren. Ons ledenblad is het ideale cadeau voor je ouder, tante of kinderen om het verleden van onze dorpen te leren kennen of nostalgisch terug te mijmeren. Bedankt aan al die mensen die ons foto's en anekdotes toezenden. Daarom een oproep: Haal die stoffige fotoalbums maar boven zodat we, nu het nog kan, mensen kunnen aanspreken die ons een verhaal bij elk beeld kunnen bezorgen. Doorblader thuis zelf de foto's met je ouders en schrijf op de achterzijde wat info.

De geschiedenis van onze dorpen wordt zo op een mooie manier bewaard en misschien neergeschreven in ons 3-maandelijks ledenblad. Heeft u zelf zin om een verhaal neer te pennen, geef ons dan een seintje op hkinfo@gmail.com of bel ons op gsm 0485 40 18 81 of nog beter, kom even langs op donderdagvoormiddag.

Wekelijks op donderdag komen de werkende leden samen in ons documentatiecentrum om alle verkregen materiaal te rangschikken, te bewaren en te digitaliseren. Wist je dat er momenteel al 2800 afbeeldingen met informatie digitaal te raadplegen zijn op onze website?

Onze werkgroep "kapellekes", die privé-eigenaars van kapelletjes bezoekt om zo ons onroerend erfgoed te bewaren, verdient alweer een dikke pluim. Bewonder de "O.L.-Vrouw van Vrede kapel" op de Diepeweg. Een erfgoedbord met foto's uit 1944 vertelt er haar ontstaansreden. Hun volgende project wordt alvast voorbereid.

Noteer ook 10 november in jullie agenda. Tijdens de week van de geschiedenis vertonen we i.s.m. het Davidsfonds een film met beelden vanaf de jaren '20 over het verleden van Haaltert in De Spot te Denderhoutem. Een avond voor jong en oud. Veel leesplezier.

Mark Beelaert, Voorzitter.

WIJ DANKEN...

- Geert Boelaert, Haaltert: bidprentjes
- Jeanne Van den Bremt, Haaltert: foto's
- Ingrid Boemans, Haaltert, boek Parochiaal leven te Haaltert
- Geert De Dobbeleer, Haaltert: klasfoto's
- Lutgarde Roelandt, Haaltert: oorlogskranten
- Wilfried Taelman, Haaltert: bidprentjes
- Veerle Duym, Kerksken: klasfoto
- Erna Scheerlinck, Denderhoutem: doodsbrieven en bidprentjes
- Dirk Callebaut, Denderhoutem: foto's café Novelty
- Paul Matthijs, Nederhasselt: vlag RMS Haaltert
- Marijke Boonen, Kerksken: bidprentjes
- Familie De Meerleer

Kapel uit Wereldoorlog II in ere hersteld

De "O.L.Vrouw van Vrede" kapel in de Diepeweg is op donderdag 4 mei, onder grote belangstelling, ingehuldigd door pastoor Verhasselt en burgemeester Baeyens. Het koninklijk Sint-Gorikskoor zorgde voor de muzikale omkadering.

Dank zij de inspanningen van de eigenaars Peter en Monique Blanckaert en met ondersteuning van het lokaal bestuur, de burens en de Heemkundige Kring werd de kapel, gebouwd in 1943 zeer grondig gerestaureerd. In de oorlogsperiode werd er door de buurtgemeenschap dagelijks de rozenkrans gebeden.

Bij de bevrijding in september 1944 werd het een vreugdevolle bedoening aan de kapel. Dit vertellen ons de foto's op het infobord, geschonken door de Heemkundige Kring.

Hopelijk krijgt deze prachtige realisatie navolging en volgen nog hoogst nodige herstellingen aan sommige kapellekes. Wij moeten ze bewaren als getuigenissen van de levenswijze van onze voorouders. Ze zijn een belangrijk element verbonden met ons bouwkundig erfgoed!

De verdwenen Groebbe-molen in de Vondelen-Denderhoutem

Op het hoogste punt van de Vondelen stond destijds de statige Groebbe-korenwindmolen. Aan de overzijde lag de open vlakte van het Koeveld waardoor het een uitgelezen plaats was om er een windmolen te bouwen.

Benoit De Clercq bekwam op 6 november 1783 het octrooi om op die plaats een graanwindmolen te bouwen, waarschijnlijk op de grond van Johannes Baeyens, de eigenaar van de nabije afspanning "De Roscam".

311. DENDERHOUTEM (OV)
Groebbemolen v1830-1935

Niettegenstaande de talrijke bezwaarschriften van molenaars uit de omgeving kwam de molen er toch. Eigenaardig genoeg werd hij nauwelijks één jaar later reeds openbaar verkocht door notaris Pieter-Joannes Buyl. Deze plaatste een advertentie in een Gentse krant om de verkoop aan te kondigen.

De venditie vond plaats op 18 november 1784 in herberg "De Roscam" in de Vondelen. In de advertentie stond een duidelijke aanwijzing dat de molen 'niet oud was'. Er stond: "...onlangs geërigeerd ..." wat verklaarde waarom de molen

nog niet voorkomt op de Ferraris-kaart (1771 – 1778), maar wel op de latere Vandermaelenkaart (ca 1850).

De eigenaars-verkopers waren de erfgenamen van Joannes Baeyens – Catharina Van der Haeghen. Joannes' eerste echtgenote Joanna Spinoy was reeds in 1738 overleden; hijzelf stierf in de zomer van 1781. Zijn weduwe Catharina overleed op 1 september 1783.

De kinderen uit beide huwelijken verzochten de notaris de korenwindmolen te veilen. Koper was Petrus-Armand Redant. Omdat hij driemaal gehuwd was en 11 kinderen had, gaf de Rechtbank van Eerste Aanleg te Oudenaarde notaris De Winter de opdracht om het erfdeel van de kinderen te vrijwaren.

De molen "met alle bewegende en draaiende tuigen en zijn afhankelijkheden gebouwd op een terrein van 7a wezende erf-pacht ten opzichte van den "Armée" Bureel van Weldadigheid van Denderhoutem", het molenaarshuis en de bijhorende gronden (65a) werden openbaar verkocht in 1809. Alleen "Sieur négociant à Alost" Josephus 't Kint, gehuwd met Marie-Judoca Beeckman, deed een bod waarop niemand tegen bood. Zijn vader Philipus, die in de Anderbroek woonde, tekende wel borg voor de deal.

Het huwelijk van molenaar Joseph 't Kint bleef kinderloos. Bij zijn overlijden was één van de aangevers van zijn dood mulder Domien De Graeve, de echtgenoot van Coleta Redant, één van de dochters van Petrus Redant. Het is niet duidelijk of hij eigenaar was van de gesloten hoeve gebouwd

Te Denderhoutem is heden woensdag om 7 uren 's morgens, de houtenmolen der Vondelen, toebehoorende aan vrouwe weduwe Coppens, erg beschadigd geworden. Een der zijlen werd door den wind ongeveer 200 meters ver geslingerd en na eenen grooten put in den grond geboord te hebben, vloog het nog een 10tal meters verder. De drij andere zijlen en de ijzeren as zijn ook in den grond gevlogen en wellicht aan duizend splinters geslagen. De kap is insgelijks afgeslagen geworden en het draaiende werk hangt buiten. Een der vier steunpilaren is van zijne plaats verzet geworden en men heeft den molen langs tegenovergestelde zijde moeten steunen. De schade is zeer aanzienlijk. De molenaars die op den molen werkzaam waren en de voerman of cacher die onder aan den molen zijne kar aan 't laden was, hebben niet het minste letsel bekomen.

in 1858 palende aan de molen die hij eerst huurde en er later eigenaar van werd.

Zijn zoon Charles-Louis De Graeve verkocht de molen op zijn beurt in 1865 aan Franciscus Coppens - Maxilina-Anthoinetta Van Eeckhout. Uit een artikel in Den Denderbode van 4 maart 1897 weten wij dat de molen van weduwe Frans Coppens (Frans overleed 2.8.1873) een eerste maal heel zwaar werd beschadigd door een hevige windorkaan die de streek teisterde en "men den molen langs tegenovergestelde zijde heeft moeten stutten".

Later werd zoon Petrus Justinus Coppens molenaar, wiens zus, Elisa zou huwen met Dr. Hector Van Ongevalle.

Tijdens WO I was honger troef in het dorp. Korenaren werden 's nachts afgeknijpt op het veld en zakken bloem werden gestolen bij de molenaars (1).

DENDERHAUTEM. — Molendiefstallen en arket. — De Onderzoekers van het arket van Oudenaarde zijn alhier afgestapt in de diefsten te onderzoeken welke plaatsen vanden den vorigen nacht, in de windmolens in M. Coppens en ook bij den Molenaar De nedt. Verscheidene zakken meel en bloemaren ontvreemd. Door het verhoor der geigen zijn nu de daders gekend; het zijn aldezelfde kerels; zij zullen rechterlijk verlgd worden.

In 1917 was de molen in onverdeeld bezit van de kinderen Justin Coppens- Maria-Alina-Emerentia Baeten: Justin, Elisa en Odilon.

De houten reus van Denderhautem, een dier wegstervende windmolens op het Vlaamsche land, is vorige week door een rukwind van zijn voetstuk gestooten.

De goederen werden verdeeld in 1920 en (Felix-) Achiel, zijn zoon, werd de nieuwe eigenaar van de molen en molenaar.

De molen werd uiteindelijk bij een zware storm verwoest in 1934 (2). De windmolen werd niet meer heropgebouwd maar mulder Achiel zette zijn activiteiten verder in een stoommoleninstallatie in een bijgebouw opgetrokken achter zijn (nu afgebroken) woning.

Op het einde van de tweede wereldoorlog zaten de Amerikaan Ewell Riddle en de Australiër Reginald Orth, na de crash op 24 juni 1944 van hun bommenwerper in de Lebeke, bijna 3 maanden ondergedoken in de oorspronkelijke molenaarswoning van Achiel, die op 25 juli 2001 gesloopt werd..

Luc Pots

Met dank aan Greet Coppens (foto's)
1- SAA, De Werkman, 28-4-1916
2- Ons land, 17-2-1934

Krantenkoppen uit 1977-79

Kapel Sint-Antonius Van Padua, Krakeelstraat-Terjoden

Deze kapel werd in 1933 gebouwd door Marie Van Poel, dit uit dankbaarheid omdat haar echtgenoot Camiel De Bruyn niet blind was geworden toen hij bij het oogsten een korenaar in zijn oog kreeg.

Gras-en korenaren zijn eerst groen, maar wanneer ze uitdrogen in de maanden juni tot en met augustus krijgen ze een gele kleur. Deze aren bevatten de zaden en hebben weerhaakjes. Dit zijn lange stekels die uit de aar steken. Dankzij deze weerhaken blijven de aren makkelijk in de neus, oren en ogen zitten en kunnen zelfs de huid binnendringen.

Als een weerhaakje van de korenaar in het oog terecht is gekomen, kan dit het hoornvlies aantasten. Het gevolg is een rood en tranend oog. Via het ooglid kunnen aren zelfs achter de oogbol terechtkomen, wat ernstige beschadigingen en ontstekingen kan veroorzaken. Beschadigingen van het oog moeten snel behandeld worden, want anders kan uiteindelijk zelfs het oog verloren gaan.

Begin 19de eeuw was de graanoogst manueel werk (met zeis en pik), waardoor het risico op contact met korenaren reëel was. Waarschijnlijk was destijds de angst voor een blijvende kwetsuur zeer groot en de opluchting nog groter toen het oog uiteindelijk genas. (Bron: veterinaire specialisten 2023)

Zij kocht een beeld van de Heilige Antonius destijds voor 100 Belgische frank.

Later werd de kapel eigendom van hun adoptiekind, Delphine De Groot-De Bruyn, (°1922 gehuwd met Joseph Marcel Nerinckx). Zij woonde tot de gezegende leeftijd van 85 jaar in het aanpalend huis en verzorgde al die jaren de kapel. Delphine was diepgelovig en zorgde ervoor dat elke dinsdag en op zon- en feestdagen de kaarsjes in de kapel brandden.

Bij de toenmalige processie in Terjoden werd de kapel extra versierd met o.a. altaarkleed en bloemen. Vroeger werd de kapel ook bezocht tijdens de kruisdagen en werd er gebeden voor een goede verstandhouding onder de burens.

Delphine was een zeer actief iemand, verzorgde de koffietafel bij begrafenissen in de patronaatzaal van Terjoden en bad de rozenkrans in de kerk. Vooraleer er rouwbrieven werden verspreid was zij de persoon die de burens ging "roepen" voor een begrafenis.

Nog het volgende over het merkwaardige feit van de dubbele naam van Delphine De Groot-De Bruyn: de moeder van Delphine stierf in het kraambed en haar vader weigerde voor het kind te zorgen.

Toen het echtpaar De Bruyn-Van Poel het meisje wilde adopteren eiste de biologische vader wel dat het kind in haar familienaam ook "De Groot" zou meedragen.

In haar laatste levensjaren wenste Delphine de kapel te schenken aan de kerkfabriek van Terjoden maar deze weigerde de schenking te aanvaarden.

Bij het overlijden van Delphine liet ze bij testament vastleggen dat de kapel niet mocht verkocht noch afgebroken worden en dat haar beide kinderen, Walter en Marie-José de kapel moesten onderhouden.

1999- Delphine De Groot

2023 - Walter Nerinckx

Beste lezer, bent u ook de eigenaar of verzorger van een kapel en vertelt u ons graag uw verhaal, laat dat dan weten aan Heemkundige kring Haaltert en dan brengen we uw verhaal in één van onze volgende nummers.

Mits uw akkoord delen we alle gegevens rond de kapel ook mee aan PARCUM (Expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur) dat zich tot doel stelt de kapellen van Vlaanderen te inventariseren.

Hilde De Rouck

Bronnen:

info en foto's: Walter Nerinckx
 Archief HKH

WIJ ZOEKEN... ZOEKEN... ZOEKEN...

Help ons klasseren

Wij zoeken hulp bij het sorteren en klasseren van onze honderden doodsprentjes. Dit is een werkje dat rustig thuis kan gedaan worden en dit zonder tijdsdruk.

Secretariaat: Raf Hendrickx, 0485 40 18 81
raf.hendrickx@telenet.be

FC Kerksken in de kijker (3)

Na de duiveltjes en de preminiemen in nr. 3/2022 en de knapen en de scholieren in nr. 4/2022 zijn de reserves en de 1e ploeg aan de beurt.

Reserves

Zittend: Paul Van Impe, Nico De Schrijver, Guy De Rijck, Nico Baeyens, Steven De Rijck
Staande: Jozef Buyl, Bart Van Durme, Peter Groebbens, Alfons Stockman, Peter Hendrickx, Guy Eeman, Johan Impens.

Foto 1^e ploeg

Zittend: Geert Van den Berghe, Herwig Van der Heyden, Wim Vocaet, Peter Lodts, Cyrille Raes, Joris Van der Hoeven, Steven De Rijck, Bernard De Corte.
Staande: Willy Impens, Guido D'Hauwers, Sandy De Petter, Guy Eemans, Bart De Cooman, Danny Saelens, Yvan Van Keymeulen, Luc Vocaet, Jozef Buyl.

Met dank aan Jan Van Eetvelde (foto's)
Meer over FC Kerksken: FB pagina Marcel Baetens

80 jaar geleden daverde ons land op zijn grondvesten

80 jaar geleden werd België getroffen door de krachtigste aardbeving ooit gemeten in ons land. Het epicentrum lag toen in een bos in Zulzeke, een deelgemeente van Kluisbergen.

“De soep trilde gewoon uit onze borden”

Schoorstenen hadden er bijzonder onder te lijden, er werden er 17.500 vernietigd, waarvan 3000 in Kortrijk 6000 woningen raakten zwaar beschadigd in Vlaanderen.

Wij gingen langs bij Laura De Loose, toen 8 jaar, die zich de aardschok nog goed herinnert.

Precies om 11.57 uur op zaterdag 11 juni 1938 beefde de aarde. De glazen stonden te rinkelen in de kast, en de borden op de tafel schoven heen en weer. De gevel van het klooster in de Bruulstraat kreeg een grote scheur. Verder in Haaltert geen gewonden, behalve een paar mensen die de schrik behoorlijk te pakken hadden

De aardbeving die in Haaltert zéér goed te voelen was had een sterkte van 5,6 op de schaal van Richter en had een bereik van 650 km.

Tot twee dagen na de beving werden in totaal nog 6 naschokken gevoeld, waarvan er twee met een sterkte van meer dan 4 op de Richterschaal.

Kèskense kleuters 1934

Geboortejaar 1929

Van Veerle Duym ontvingen wij een prachtige foto uit 1934 van de kleuterklas

Zittend (vlnr):

1- Maria De Muyter, 2- Paula Kieckens, 3- Julienne Pontsele, 4- Adrienne De Meerleer, 5-Yvette Roelandt, 6- Alfonsine Lauwereys, 7- Maria De Pelsemaeker, 8- Julia De Block, 9- Lena Goubert, 10- Simonne Gees, 11- Marie-Louise Slagmulder.

2e rij:

1- Esther Van Landuyt, 2- Martha Hunninck, 3- Germaine De Schrijver, 4- Marie-Louise Vonck, 5- Yvonne De Zaaier, 6- Ida De Geest, 7- Simonne De Rijck, 8- Hermine De Paepe, 9- Fernanda D'Haeseleer, 10- Emilie Raes, 11- Rachel Scheerlinck, 12- Maria Vonck, 13- Irene Verbeken.

3e rij:

1- Lucien Van Impe, 2- Jan Baetens, 3- Henri Coppens, 4- Robert Volckaert, 5- Edgard Duym, 6- Herman Herremans, 7- Paul Boelaert, 8- José Van der Sijpe, 9- Roger Van de Sijpe, 10- Lombus De Bruyn, 11- Willy Van der Haegen, 12- ...

4e rij:

1- Victor Van der Haegen, 2- Cyriel Van Impe, 3- Alfons Heyman, 4- Maurice Vonck, 5- Roger Verberen, 6- Jozef Welleman, 7- Willy De Pelsemaeker, 8- Gustaaf De Schrijver, 9- Frans Baetens, 10- André Schollaert.

Historiek Edecomité vzw

Oprichting

De wortels van het ontstaan van onze vereniging liggen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1982. De uitslag ervan was zeer gunstig voor Ede met als resultaat drie verkozen gemeenteraadsleden, nl. Jozef Steppe, Dr. Guido Van Steenlandt en Eddy Meganck.

In het voorjaar van 1983 werd bij een spontane samenkomst in café “De Vriendenkring” door de herbergier Etienne De Leeuw het onmogelijk te verwerpen voorstel gedaan tot het opstarten van een feestcomité voor Ede. Het zaadje was geworpen.

Er werd een overeenkomst gemaakt met de overige herbergiers van Ede om samen te werken en de hulp te vragen van nog enkele zelfstandigen en sympathisanten. Het gevolg was de samenstelling van een bestuur dat er als volgt uit zag:

Voorzitter: Jozef Steppe, in 1987 opgevolgd door William Van Overwaelle; Jozef werd secretaris.

Secretaris: Eddy Meganck; in 1987 werd hij ondervoorzitter.
Schatbewaarder: Etienne De Leeuw; in 1987 werd hij opgevolgd door Daniël Molin.

Leden: Dr. Guido Van Steenlandt, Advocaat Antoine Lievens, Willy De Potter, William Van Overwaelle, Jean-Pierre Coppens, Herman De Pril, Patrick Van Lierde.

Zelfstandigen: Etienne Lievens (herbergier), Jean Van Audenhove (herbergier), Frans De Poorter (herbergier), Etienne De Pauw (herbergier) Johan Lievens (sanitair), Lucien Boone (beenhouwer).

Deze derde editie (in de jaren ervoor was er reeds tweemaal een Edecomité geweest onder meer met Aimé Van

Gijsegem) werd opgericht in maart 1983 met als doel “het culturele, sportieve en gemeenschapsleven in de wijk Ede te Haaltert te stimuleren en te bevorderen door eigen initiatieven of door deel te nemen aan andere gemeentelijke initiatieven”.

Met deze ploeg konden wij dus meteen van start gaan voor een eerste uitdaging, namelijk een heropleving bewerkstellingen van de kermisactiviteiten van de maand mei. Het kermisprogramma werd uitgebouwd rond een grote avondmarkt op vrijdag 29 april 1983 met een autoshow, een antiekmarkt en voor de groene jongens een stand met miniatuur alpentuintjes.

Het resultaat was enorm, ook de daaropvolgende jaren. Het succes was zo aanstekelijk dat enkele andere wijken ons voorbeeld volgden, zodat er uiteindelijk vier feestcomités actief werden in onze gemeente.

Avondmarkten

Op vrijdag 29 april 1983 ging ter gelegenheid van kermis Ede een eerste avondmarkt door. Dit werd een succes, vooral door 65 marktkramers/standhouders die hiervoor intekenden. Er daagden een paar duizend bezoekers op. Telkens was een muziekvereniging van de partij, zoals 't Klein Muziekske uit Gijzegem of de Koninklijke Muziekmaatschappij Moed en Volharding uit Denderhoutem.

Twee jaar op rij maakten de Merchtemse Steltlopers er de straten, maar vooral de dakgoten onveilig, sommige stelten waren zes meter lang. Eveneens traden er twee jaar achterenvolgens de Flemish Caledonian Pipes & Drums op, een vereniging doedelzakspelers uit Gent. Ambiance verzekerd op deze avonden. Volksdansgroepen of vuurwerk afvuren vanuit een miniatuurhelikopter, alles kon je verwachten in Ede. Hoogtepunt was telkens de “Edelingenworp” met tal van naturaprijzen.

Eetfestijnen

Om zaad in het bakje te brengen werd een eerste eetfestijn georganiseerd in het weekend van 5 en 6 november 1983. Dit resulteerde met een deelname van ruim 400 sympathisanten.

Na het derde eetfestijn, voor de eerste maal georganiseerd in de kantine van TC Laereveld, werd deze op 22 oktober 1984 door een brand grotendeels verwoest. Door een door ons

opgericht steunfonds werd meer dan € 3600 opgehaald en werd deze kantine volledig in ere hersteld. Solidariteit was het motto. Onze vereniging was ook de eerste klant die de feestzalen “Hof ten Eede” gebruikte voor onze eetfestijnen en andere activiteiten. Op dit eetfestijn was er natuurlijk een enorme opkomst uit belangstelling voor deze nieuwe zaal.

Kinderopvang en speelpleinwerking Edekin

In 1984 en 1985 werd dit gedurende 6 weken in de maanden juli-augustus ononderbroken georganiseerd. De ouders werden er letterlijk in de watten gelegd: opvang van 6.45 u. t.e.m. 9 u., speelpleinwerking van 9 tot 17 u. en opnieuw opvang van 17 tot 18u.

Gemiddeld waren er dagelijks 27 kinderen en 7 à 8 erkende monitoren van de partij. Dit alles ging door in de Wijkschool van Ede (Hooglareweg) en op een speelplein nabij het Priester Daensplein.

Er werd zelfs bij de firma Muylaert in Denderhoutem een afgeschreven lijnbus aangekocht die op de speelweide dienst deed als schuilplaats in geval van regenweer. Het project was gelanceerd en werd een waar succes!

Wegens de hoge kostprijs werd in 1986 samengewerkt met de Ekentvrienden, VZW Middelkouter en de Dienst Jeugd en Gezin van de gemeente Haaltert.

De gemeente zag dat het goed was en in 1987 werden alle initiatieven overgenomen door de gemeente Haaltert.

VZW – Feestcomité van Haaltert

Op 16 mei 1985 werd onze vereniging een VZW; datzelfde jaar werden wij een volwaardig Feestcomité van Haaltert. Dit werd oa. omwille van jaarlijkse subsidies niet in dank afgenomen door feestcomité's van andere deelgemeenten.

Sportorganisaties

Tussen Kerstmis en Nieuwjaar werd gedurende vier jaren telkens een cyclocross georganiseerd in medewerking met ons comité.

Meerdere wielervedstrijden, waaronder ook één van de eerste vrouwenkoersen in Vlaanderen, zijn georganiseerd met onze samenwerking.

Telkens waren al deze manifestaties een voltrefter en brachten deze heel wat kijklustigen met zich mee.

Monument Priester Daens

Tijdens de avondmarkt van vrijdag 1 mei 1998 werd in samenwerking met de VAB-VTB en het Lokaal Bestuur het monument van Priester Daens op het gelijknamig pleintje ingehuldigd. Dit beeld, gemaakt door kunstenaar Bavo Pausenberger, werd aangekocht door het Edecomité. De gemeente zorgde voor de volledige integratie in een door haar zelf gebouwd monument, waarvoor het Edecomité haar eeuwig dankbaar is.

Kleinkunstavonden in Ede (Hof ten Eede)

- Willem Vermandere (i.s.m. Davidsfonds-Haaltert)
- Ann Swartenbroeckx
- Hans Vanderstockt uit Haaltert en Miel Cools

Toneelavonden in de Berwinne in Haaltert

4 jaren na mekaar was het Mechels Miniatuur Theater (MMT) er bij ons te gast. Door de op dat moment lopende serie van De Collega's op de toenmalige BRT was dit toneelgezelschap heel bekend en gegeerd.

Het hoogste aantal verkochte tickets bedroeg 569 personen voor “De Rekening van het Kind”. Ann Petersen sloot met haar monoloog “Massagesalon” de rij. Bij elke voorstelling zat de zaal bomvol.

Sint-Maarten

Ede ontving een paar jaren na mekaar de Sint met de trein op bezoek. De eerste maal waren liefst 300 kinderen van de partij. Ieder kind ontving van de Sint veel lekkers in de kantine van VC Ede. Een ware invasie was dit.

Vlaanderen Feest

In 2002 (700ste verjaardag van de Guldensporenslag), 2004 en 2006 werden telkens een groot gezellig en geslaagd buurtfeest met een BBQ georganiseerd.

Kerstmis - Kerstfeesten

Aanvankelijk bezocht de kerstman gedurende een paar jaren tijdens de kerstperiode thuis alle gepensioneerden, zieken en mindervaliden en werden deze getraakteerd op een mooie attentie.

Om in deze donkere dagen deze mensen uit hun isolatie te halen werd vanaf 2001 voor hen gedurende een 7-tal jaren een jaarlijks kerstfeest georganiseerd in Hof Ten Eede met muziek, dans en lekkere versnaperingen. Het eerste jaar waren er 150 inschrijvingen en deze avonden waren voor de aanwezigen zeker voor herhaling vatbaar!

Sinds 1988 werd de ganse wijk Ede versierd met een 65-tal verlichte kerstbomen. Dit idee kreeg trouwens later navolging in het centrum van Haaltert.

Kerststal

In 2003 werd een volledig nieuwe kerststal geplaatst in de kapel in Ede. De jaarlijkse opening ging gepaard met een grote opkomst van de plaatselijke bevolking en vele sympathisanten. Vooreerst was er steeds een fakkeltocht. Daarna werden er in een verwarmde tent gratis Glühwein, warme chocomelk en andere lekkernijen uitgedeeld.

Tevens was er telkens een muzikale opluistering, met Thalia Matthijs of het Sint-Goriks-Koor o.l.v. Hubert Verheyen.

De Edestraat werd voor dit warm en gezellig gebeuren steeds een paar uren verkeersvrij gemaakt.

Wandelingen met sneukelstops

Op zaterdagmiddag van de kermis in mei werden jarenlang familiewandelingen met gratis deelname georganiseerd waarbij verschillende stops zorgden voor een hapje of een drankje. Als orgelpunt en afsluiter genoten wij steeds van een bezoek aan onze trouwe supporter en sponsor waar wij verwend werden met allerlei lekkere snacks en drankjes. Deze wandelingen genoten uiteraard ook steeds een heel grote opkomst van groot en klein, ondanks het feit dat wij na enkele jaren een kleine deelname vroegen. Jammer voor diegenen die op dat moment afhaakten...

Rommelmakten

In totaal gingen op kermiszondag in mei een 12-tal meer dan geslaagde rommelmarkten door, voor het eerst op 4 mei 2003. Telkens werden deze afgesloten met een muzikaal optreden, indien mogelijk uitsluitend met Haaltertse zangers en muzikanten of groepen.

Helikopterluchtdopen en parachutespringen

Naar aanleiding van kermis Ede maakten op 4 mei 2008 een 150 mensen een luchtdoop boven Ede; een 40-tal parachutespringers landden op de terreinen van VC Ede.

Fotocollages in Ede

Elke jubilaris van een gouden of diamanten bruiloft ontving een gepersonaliseerde fotocollage over Ede.

De Zevende Dag

In 2007 en 2008 waren wij met heel wat sympathisanten deel van het publiek in deze uitzending op TV Eén. In de namiddag was een begeleid bezoek aan Brussel een prachtige aanvulling.

Bieravonden

Op 28 oktober 2005 werd in Hof ten Eede een Trappistenavond georganiseerd met medewerking van Jef Van den Steen, bekend auteur van vele boeken over bier. Twee jaren later volgde een Abdijbierenavond. Telkens waren er 150 personen op ingeschreven. Een echt gezellig gebeuren.

Woningbranden in Ede

In de loop der jaren waren 3 families slachtoffer van een volledige of gedeeltelijke woningbrand.

Onder impuls van het Edecomité ontvingen deze mensen na een omhaling in de ganse wijk altijd een mooi bedrag om het leed enigszins te verzachten.

Optredens en evenementen buiten Haaltert

- Nieuwjaarsconcert met Helmut Lotti op 8 januari 2003 in Antwerpen: 2 volle autocars.
- Symfonisch Kerstverhaal 'Santa' op 17 december 2003 in Antwerpen: 1 volle autocar.
- Holiday on Ice: 'Diamonds' op 26 maart 2005 in Antwerpen: 1 volle autocar.
- Holiday on Ice: 'Dream Tour' op 8 april 2006 in Antwerpen: 1 volle autocar.
- 'Disney on Ice' in 2007 in Gent: 1 volle autocar.
- Bezoek aan de passagiersgebouwen en de taksvrije zone van de luchthaven van Zaventem op 3 juni 2006: 1 volle autocar.

Tentoonstellingen

Wij organiseerden ook volgende tentoonstellingen:

- Jubileumtentoonstelling 10 jaar Edgard D'Haeseleer van 22 tem 25 oktober 1987 in de Warande: potlood- en pentekeningen; schilderijen.
- Een tentoonstelling met alle kunstenaars uit Ede: Danny Blanken (hardsteen), Kathleen Bombaers (3-dimensioneel), Edgard D'Haeseleer (schilderwerken), Richard Ottoy (beeldhouwwerken), Sophie Paridaens (gemengde techniek), Robert Van Impe (aquarellen): van 2 t.e.m. 4 mei 2003 in Hof ten Eede.
- Grafiek en Keramiek van Lieve Geeroms van 27 april t.e.m. 12 mei 2013 in het bezoekerscentrum in Haaltert.

Co-producties met Davidsfonds-Haaltert

Driemaal waren wij de initiatiefnemers voor het organiseren van de 'Week van de Smaak' in Hof ten Eede, in samenwerking met het Davidsfonds. De drie edities waren:

- Bereid en opgediend door migranten: hun respectievelijke dranken en gerechten.
- Vergeten gerechten.
- Bier Gastro, gerechten met bier.

Deelnemers voor de 2de en 3de editie waren: VTB Kookklub De Pollepels, TC Laereveld, de Gezinsbond, KWB, Oxfam Wereldwinkel, Ziekenzorg en Femma Ladies.

Verdronken Land van Saeftinghe

In 2007 werd met een 30-tal deelnemers onder begeleiding van een officiële gids een bezoek gebracht aan dit uniek stuk natuur. Hierbij werd niets of niemand ontzien zodat bij aankomst iedereen volop onder de modder zat. Een gezellig etentje en enkele locale biertjes achteraf maakten het plaatje compleet. Alhoewel dit voor de meesten voor herhaling vatbaar was is een bisnummer steeds uitgebleven.

Wandeling in Lessen

In de zomer van 2014 organiseerden wij samen met een natuurgids een meer dan geslaagde wandeling in de bossen van Lessen met als toppunt een bezoek aan de beroemde steengroeven.

Vuurwerk Kermis Haaltert

In 2014 stond onze vereniging in voor de drankenstand op het Bruulplein op de avond van het vuurwerk. Een ware overrompeling en totaal uitverkocht!

Wijnproeverijen

12 edities van jaarlijkse wijnproeverijen gingen door in Hof ten Eede onder leiding van Alain Bloeykens, gerenommeerd wijnjournalist van Het Nieuwsblad, met telkens een ander wijnland of andere wijnstreek als onderwerp. Het betrof hier steeds louter een proeverij waar dus geen wijn kon worden gekocht. Een paar keren hebben ook enkele wijnhandelaars uit Haaltert hieraan deelgenomen.

Gemiddeld waren er telkens een 65-tal deelnemers van de partij.

Parkeerproblematiek

Door toedoen van het Edecomité werd in mei 2010 in een deel van de Edestraat in Ede de eerste Blauwe Zone verwezenlijkt. Kort nadien volgden andere straten in Ede.

Samenwerkingen met andere feestcomité's

Jaren hebben wij met alle andere feestcomité's van Haaltert samengewerkt onder de noemer "Feestraad". Tal van uitverkochte stand-up comedyshows hebben wij met z'n allen samen georganiseerd, die hebben geleid tot een jaarlijkse traditie met een gegarandeerd succes.

Station Ede

Meermaals werd bij de NMBS door het Edecomité, rechtstreeks of via de gemeente, tevergeefs gepleit voor het behoud van het stationsgebouw. Dit ondanks het feit dat wij contacten hadden met twee kandidaat-kopers.

Hier gold uiteindelijk de wet van de sterkste, alhoewel het station van Ede oorspronkelijk in een betere staat vertoefde dan het station van Haaltert. Bewuste verkommering heeft tot afbraak geleid; het werd dus in tegenstelling tot dit van Haaltert niet verkocht... Alleen een infobord toont ons nog het vroegere mooie gebouw.

Besluit

Ons comité heeft zich in de voorbije 40 jaar steeds heel sterk geëngageerd om telkens een evenement “voor elk wat wils” te organiseren. Iedere cent die wij ontvingen werd gespendeerd aan een volgend gebeuren. Enkel door onze onderlinge trouwe vriendschap, solidariteit en vertrouwen in mekaar konden wij dit al die jaren in stand houden. In 2018 werd de VZW ontbonden en werd het Edecomité opnieuw een feitelijke vereniging.

In het verloop van deze 40 jaar zijn vele nieuwe leden gekomen en andere gegaan of overleden.

Ons comité bestaat anno 2023 nog uit 7 leden: William Van Overwaelle, Eddy Meganck, Johan Vandenstein, Johan De Pelsmaeker, Jeroen Troch, Peter Gosseye en Fred Coppens. De activiteiten blijven helaas achterwege!

Een speciaal woord van dank is weggelegd voor onze sponsors, het gemeentebestuur van Haaltert, alle losse medewerkers, collega-comité's, symphatisanten en iedereen die ook maar van ver of van dicht het Edecomité bijstond voor het slagen van onze evenementen.

Dankjewel iedereen!

*Namens het Edecomité
William Van Overwaelle*

Het Edecomité in 2016

1- Johan De Pelsmaeker 2- Fred Coppens, 3- Jean-Pierre Coppens, 4- Jeroen Troch. 5- Herman Heyman (+), 6- Daniël Molin, 7- Johan Van den Steen, 8- Peter Gosseye, 9- William Van Overwaelle

Grasduinen in het kasboek van de kerkfabriek - Heldergem 1845-1858

Dank zij de inzet en gedrevenheid van onze overleden medewerker, Roger De Troye, ontdekken wij nog heel wat interessante zaken over de deelgemeente Heldergem. Zo ook enkele notities uit het kasboek van de kerkfabriek (1).

- Betaald aan Benedictus Baeten, stafdrager in de processies de eerste zondagen van de maand, kinderen oppassen in de kerk en de beide klokken trekken. Volgens akkoord 12 franken.
- Augustus 1845 betaald aan Vital Eeckhout voor het schilderen van de muren rond de kerk, langs de binnenzijde ook de twee offerblokken, het kruis van de missie, de communiebank en de lijkdeur, dit alles voor 27 fr.
- Op 23 december 1846 was Arnoldus De Troyer ontvanger van den Armen. (het huidige OCMW)
- Betaald aan J. Van den Bossche uit Aalst voor het drukken van duizend gebedekens van de H. Barbara, met de foto van de H. Barbara. Totaal 33 fr.
- Betaald aan Livinus Baeten voor het maken van een balustrade in ijzer onder de predikstoel en nog enkele andere zaken op 31 augustus 1847. Totaal 150 fr en 15 cent.
- Op 15 maart betaald aan De Pelsemaeker, horlogiemaker uit Aigem, voor het herstellen en het kuisen van de kerkhorloge. Totaal 3 fr.
- Op 7 september 1848 heeft Amandus D'Haeseleer gewerkt aan de kalvaar, de gevel van de kerk gewit, gestreken en de beelden helpen plaatsen voor de som van 1 fr en 27 c.
- In de week van 7 september 1848 heeft Amandus D'Haeseleer aan de kerkvensters gewerkt en de boorden gewit. In totaal twee dagen en half aan 1 fr per dag, dus 2 fr. 50 c.
- Zegepenningen van de 2e Sinksendag in 1856, 13 fr 56 ct en op donderdag in de Sinksenweek 1 fr 69 c.
- 5 augustus 1856 -Processie ter ere van Maria Onbevlekt. Het klooster is versierd met 5 grote houten kaarsen aan de H. Amandus, aan de H. Cornelius, aan Vincentius, aan Aloysius en rozenkrans aan de flambeeuwen van confrerie van arbeid, leveren van bloemen en koper aan het klooster en twee lelietakken, één voor Aloysius en één voor Vincentius. Totaal 5 fr 27 ct.
- Aan Francis De Troyer voor levering van 100 kareelstenen aan 11 fr per 100.
- Betaald aan stoelzetter Jozef Lievens voor 25 nieuwe kleine kerkstoelen gemaakt te Haaltert, 25 fr.
- Betaald voor 6 maand wijn voor de pastoor in 1857, 20 fr.
- Op 5 januari 1858 staan er in de kerk 52 leunstoelen, 16 stuivers aangerekend, totaal 75 fr 45 ct.
- 9 februari 1858; Betaald voor een stoof in de kantschool (zondagschool) 12 fr.
- 12 juni 1858. Betaald voor een groene gordijn in den biechtstoel, 1 fr 54 ct.

1- Kasboek Kerkfabriek Heldergem, ontvangsten en uitgaven 1845-1858

Klasfoto Kerksken 1959

Klas van meester Richard Ghijssels. Geboortjaar 1947.

Meester Richard werd aangesteld in 1929 als opvolger van zijn broer Hilaire, die lesgever werd in Aalst. Hij bleef actief tot 1967. Wij mogen hier wel spreken van een onderwijzers-familie, naast Richard waren ook zijn broers Maurice (werd hoofdonderwijzer) en Hilaire lesgevers.

Uitgebreide informatie kan je vinden in de bijdrage tot de geschiedenis van Kerksken van Joris De Kegel en Willy De Loose : 'Kerksken, de wereld in een dorp', HKH 1999, blz. 325 tot 361.

Bovenaan links:

Antoine Baetens, Frans Vonck, Eddy Triest, Marcel Seminck, Paul De Pelsmaecker (zoon van Camilla van Mollemarie), Johny De Schrijver, Eric Waegeman, Freddy Buyl, André De Rijck.

2e rij bovenaan:

Henri Ottoy, Karel De Brouwer, Roger Van Impe, Jan Paerewijck, Paul Fonck, Robert De Leenbeer, Paul Vander Eecken, Julie De Schrijver

3e rij:
Meester Richard Ghijssels, Roger De Neve, Wilfried Coppens, Richard Buyl, Jacobs Herman, Freddy De Leeuw (Ziekhuisen: Kerkskenhoek), Johny Raes, Marcel Van Impe, Paul Van Impe, Herman Van Impe.

Zittend:

Paul De Smedt, André Van Londersele, Willy Van Londersele, Eli Mertens, Johny Scheerlinck, Herman Van Londersele, Marcel Callebaut Marcel Temmerman.

Zittend gekruisd: *Wilfried Goessens, Robert Rottiers, Benny De Pelsmaecker, Marcel De Leenbeer, Paul Gees, Eric Goessens, Noël Hermie, Willy De Schutter*

(verzameling Annie Van der Haegen)

Mè outjleg, begost in 2022

1. 'k Za èm nie ontrieven

“Ontrieven” heeft niet noodzakelijk met gerief of alaam te maken. Ik zal niet met teveel gaan lopen maar ik zal er voor zorgen dat een ander ook zijn deel krijgt. Het verzekert hem van zijn aandeel.

2. 'k Za a gon èmmen

Het lijkt op beetnemen en dat is het wel een beetje. Je gaat hem een rekening presenteren, wat natuurlijk geen presentje is. Als hij dacht er goedkoop vanaf te komen, ho maar, “k za èm gon èmmen!”.

3. Azuë een machochel

Verwonderlijk genoeg is het woord in een woordenboek te vinden als een Vlaams woord voor een potjerol, een mokkel, een schommel, een patapoef, een machol, een mafkoe of een honderdponder. Als dat geen zwaarwichtige reeks is.

4. Wad e pikèt

Als het niets te maken heeft met een staking of met een paal kan dat “pikèt” nog een ferm kabaal betekenen. Als reactie op een gebeurtenis of een uitspraak ontstaat opschudding: “Was me dad doër een pikèt”.

5. Wa's op marode of wa's devoij

“Op marode gaan” staat in het woordenboek bij de rubriek stelen, roven, pikken, jatten, ontfutselen... Het verband met op strooptocht gaan is mogelijk maar het kan ook veel onschuldiger, gewoon op zwier gaan is zeker ook plezant. Nog neutraler is “devoij” zijn, dat is gewoon de plaats gepoest (tot de plaat proper is?).

6. Klèsj vèr kieër

Lap! Telkens weer gebeurt het! Het is niet positief en het blijft niet bij één tegenvaller. Nee, het is “klèsj vèr kieër” hetzelfde liedje en dat liedje bekoord niet meer.

7. Ze deen toekebolle

Dit is een woord uit de kindertaal, maar wel door volwassenen uitgevonden en verwand met “bisj”: “een boken”: “a pollekes” ...

8. Ik ben verskoesjt

Het kan zowel geschrokken als verwonderd betekenen. Ik kan “verskoesjen” als er plots iemand voor mijn neus staat en boe roept en ik kan ook “verskoesjen” een uitzonderlijke prestatie. Amaai, dat je zoiets kan, daar ben ik echt van “verskoesjt”.

9. 't Es verwèdderd

Het is totaal in de war, helemaal door elkaar gehaald, zoals je haar in de wind.

10. 't Es wel bestètj

't Is verdiend wat je overkomt, je vroeg er zowat naar. Hier ligt het leedvermaak er bovenop want zijn meeval eindigt hier en nu is dat een tegenvaller.

11. Geef mor lampèt

Als aanmoediging zijn er meer uitdrukkingen: “geef mor katoen”; “geef mor gaas”; “geef mor zjang”: “geef mor bezze” ...

12. Mè ne ska nek

Je kan je nek uitsteken en dan ben je niet bang voor mogelijke gevolgen maar onderneem je actie. Aarzel je om in actie te schieten en zou je liever de kat uit de boom kijken dan begin je er aan “mè ne ska nek”, voorzichtig weg dus.

13. 't Es om zjieëp

Wat een tegenvaller, totaal mislukt! Wat zo'n mislukking met zeep te maken heeft, is niet duidelijk. Met zeep kan je iets proper maken in ingezeept verloopt alles vlotter. Toch is “om zjieëp” geen vlot of proper einde, 't is een afgang.

14. De kinjeren inkeren

Niet enkel kinderen kunnen veel lawaai maken en ze kunnen zich op veel manieren laten horen. Daarom zijn er naast “inkeren” nog zoveel woorden om stemgeluid te benoemen: joelen; tieren; klabbetteren; galmen ... “Inkeren” kan ook betekenen heel luid en met hoge tonen lachen.

15. Er ès nog een kloesjken in

Nog net genoeg voor flessengeluk blijft er over. Daarnaast is “e kloesjken” ook een kleine portie vaster materiaal in een doek. Met zo'n “kloesjken” bloem trokken we naar de bakker om brood van eigen meel te laten bakken.

16. 't Es nog ewa klam

Wasgoed dat nog niet helemaal droog is, voelt nog wat “klam” aan. Nattig, drassig en dompig zijn zowat synoniemen

(‘t Nostekiejer vouj)

Omer

De wereld van gisteren

Het spel met de kaarten

Thuis werd er af en toe een kaartje gelegd. Vader was geen krak in het spel, dat herinner ik me nog. Na wat pushen en overredingskracht van de bezoekers (en van moeder) speelde hij dan maar mee om het kransje vol te maken. Stiekem zat ik in een gestolen uurtje te 21-en, maar veel geduld had ik daar niet voor en vals spelen was schering en inslag.

Een gewijde herinnering blijft me echter bij. Op zondag na het 'ite missa est' van mijnheer pastoor sjokten sommige kerkgangers doodnuchter de Plesj af, vaste klanten van de Patronaasj, in vrede met hun kleine wereld. Doorwinterde kaarters waren het, ik zag ze in volle furie aan de slag bij Alberta en Roger in de Patronaasj (Volkskring, nu Ter Groene Poorte). Vooral op de memorabele kermisdagen in augustus toen de paarden- en de kindermolen en de autoscooter nog moesten zwijgen tot de hoogmis uitgezongen was. Toen begon de kermis pas écht, was het bakske vol in het café. De ambiance kwam er pas goed in als de zon de koppen van de bolders buiten op het keiharde stukje aarde rood kleurde van de opwinding en... van de pintjes. Krulbollen leek me een dorstig makend spel. Maar kaarten ook, naar ik merkte, al was het dan een inspanning met het hoofd. Blijkbaar waren bier en kaarten twee handen op één buik. De kaarters maakten gewoon deel uit van het meubilair. Voorwaar zullen er snode plannetjes gesmeed zijn om wie met wie aan de slag moest. Heimelijke afspraken ook,

gekonkelfoes over de eventuele tegenstander waarmee ze werden opgezadeld. Of hoe men voor een eerder verloren partij zoete wraak kon nemen. Als niet-kaarter had je dan de keuze: het gesakker, het gesnater, het onderkoelde gebrom, het zwijgen tijdens de kaart er voor lief bij nemen of: opkrassen. Onder het plafond hing zwaar en blauw de uitgeblazen sigarettenrook, parelde het zweet op menig voorhoofd en waren verhalen van stoefers niet uit de lucht. Soms was het nodig je medemaat de levieten te lezen als deze een 'kemel' schoot. Zelfs met 'slechte' kaarten moest je uit de voeten kunnen. Af en toe spetterden de vloeken in het rond. Hoofdschuddend keek ik toe hoe mijn serene en vredelievende dorpelingen, in de huid van kaartspeler, uit de bol gingen. Na gedane 'arbeid' struikelden ze met verhitte wangen de vermaledijde arduinen deurtrapjes af. De groene poort leek plots smaller, de straat oversteken kon je in die jaren gelukkig stekeblind en - kijk daar! - stond de kerk niet zo'n beetje scheef? Die verdomde alcohol. Ik verbeeld me dat de soep koud was toen de kaarters terug thuiskwamen en het jammeren van de vrouw, wier zondag om zeep was, er graag bij namen.

Ik ging niet naar de Patronaasj om zelf te kaarten noch om te bollen, maar om met de vrienden de koudste Stella ter wereld achterover te slaan waar je tanden gingen van klapperen, je hart verwarmde en je hersenen verarmden. De 'place to be' om met het zomerlief - of bij gebrek daaraan - met een pak smaatbollen, friet of skerregos na het vuurwerk een feestelijke punt te zetten achter het kermisgejoel. De Patronaasj zouden we, een handvol jaren later, inruilen voor het muzikale kabaal van de Heksenketel (waar het altijd stikdonker was en géén nooduitgang voorzien!), achteraan de feestzaal en restaurant Waeghenhuys, waar tussenin nog een nieuwkuis/droogkuis huisde. Nog later kreeg de Heksenketel flinke concurrentie van 'den bouwlink'.

Zo zag onze uitgaanswereld er uit anno jaren '60 van de 20ste eeuw. Het nu vergane verhaal van de tijd, waarvan later het stof van onze dromen viel. De nieuwe wereld stond in de steigers.

Norbert De Meyer

Ps: In het volgend nummer meer over "De Heksenketel".

Heldergem - Figuren van bij ons: “Fieleken Dusmeulen”

Theofiel Andries werd geboren te Heldergem op 02 juni 1912 en huwde Maria Van de Wiele op 25 januari 1936. Hij overleed op 21 november 1996 te Aalst. Zijn echtgenote Maria geniet van haar oude dag bij haar dochters Mariette en Annie.

Op de Berenhoek in Heldergem is het rustig wonen. De grond ademt er nog de gezonde geur van de boerenbuiten, het land, de dieren en het frisse lentegroen. In het huisnummer 33, een heel eindje van de openbare weg vandaan, huist de officieel op rust gestelde Theofiel Andries samen met zijn lieve echtgenote. Een heel merkwaardig figuur, die vooral in zijn jongere jaren in de treek heel wat opzien baarde, maar ook nu op heel wat gebieden speciaal en 'anders' dan de gewone man blijkt te wezen. 'Fieleken dusmeulen' dankt die naam omdat hij jaren lang de streek aandeed met zijn zelfgemaakte dorsmolen.

Fieleken, die geen intellectuele knobbel is, maar een zuiver praktisch genie, die letterlijk alles aan kan wat met handigheid heeft te maken en alle moderne vernuft, met eigen middelen en op zijn eigen specifieke manier overneemt en aanwendt, is het unieke prototype van de doe-het-zelver.

Zijn laatste meesterwerk is een windmolen, totaal zelf gebouwd, die heus onvervalst energie produceert en reeds heel wat bekijk oogstte van volwassenen en schoolgroepen. Zijn woning is voorzien van centrale verwarming, via een op een antieke 'Leuvense stoof' afgéënt buizen systeem.

Zijn eigen 'watertoren' bestaat uit een onder de dakpannen opgerichte betonnen kuip, die via leidingen en kraantjes allerhande het hele huis van gratis zacht water voorziet. Fieleken had in Heldergem de eerste radio, de eerste moto, de eerste televisie, de eerste auto, en wat meer was, hij knutselde al deze nieuwigheden zelf in mekaar. Nadien hielp hij de gehele gemeente met de moeilijkheden en defecten die ze ondervonden met deze nieuwe geheimzinnige apparatuur.

Fieleken was lange tijd een gerenommeerd en gevraagd persoon met zijn zelfgebouwde ciderpers die tot 1000 liter cider per dag kon produceren. Van kilometers in 't rond, eerst met paard en kar, later met de camion, bracht men 's zomers, hele vrachten graan naar de eerste mechanische dorsmolen in de streek, aangedreven door een ouderwetse mazoutmotor. Gedurende de winter maanden trok een zware tractor het tuig van de ene hoeve naar de andere, waar Fieleken, met een paar helpers van de vroege morgen tot de late avond het graan dorste, tabak pruimde voor het stof en heel veel druppels dronk tot een diep gat in de nacht. De terugweg, te voet, langs onverlichte, oneffen veldwegen gebeurde niet zelden zonder hindernissen.

Ook tijdens de oorlog was Fieleken actief, niet enkel in het verzet, maar ook als uitvinder: aanstekers maken met benzi-

ne en oude velopompen, en oude 'Leuvense stoven' tot de eerste reeds degelijk functionerende mazoutkachel. Fieleken was ook geruime tijd in Frankrijk waar hij bij de 'grote boeren' veel moderne tuigen ontdekte, waarvan men op het landbouwgebied versnipperde Oost-Vlaanderen, niet eens het bestaan vermoedde. Fieleken cider, Fieleken moto, Fieleken velo, Fieleken dusmeulen, Fieleken beoefende tientallen beroepen, van machinebouwer in een melkverwerking bedrijf tot totaal bouwer van huizen via fietsenhandelaar, TV-hersteller en chauffeur, om er enkel te noemen en veel te vergeten. Rijk is Fieleken er niet mee geworden omdat hij geen prijs kende, het waren bijna alle vriendendiensten en 'ne ferme druppel' was meestal het enige loon! Waar Fieleken kwam was er steeds leute en plezier. Nu is hij op rust, met pensioen noemen ze dat. Maar dit wil niet zeggen dat hij op non-actief staat. Machines herstellen, motoren herbedraden, laswerk uitvoeren, metsen, vloeren, kortom geen beroep dat hem vreemd is. Niemand die nodeloos beroep doet op zijn vaardigheid als hulpje in nood of als technisch adviseur. Alles voor die 'druppel' die hem nog even goed maakt als pakweg 40 jaar terug. 'Fieleken dusmeulen', een unicum op die stille, rustige Berenhoek. Een manusjevan-alles, een rusteloze geest, een ingenieus technisch wonder die ooit, ware dit technisch mogelijk geweest, goud zou hebben geproduceerd in zijn primitief, maar van alles omvattend en voor elkaar openstaand 'atelier'.

Fieleken met de dorsmolen aan de hoeve van Petrus De Cock (Peken dekker) in 1947

Op de tractor: Felicien Van Liedekerke

Vooraan vlnr: Romanie D'Haeseleer, Clementine De Cock, Malvina Van den Neucker, Elvira De Cock, Oscar De Cock, Robert Verbeken, Theofiel Andries en Petrus De Cock

Zittend op de dorsmachine: Robert De Troyer, Alfons De Cock, Hedwig Beerens, Karel Lodewijk Volckaert, Omer Thijs, Gaston Baeyens en Cesar De Cock.

Uit Mededelingen: 2004 nr 2 pag 12-13

'Alistok' te Haaltert en 'Neuker' te Kerksken

In Haaltert aan de Grote Droeskouter lag een perceel genaamd de *Alistok*. Op het eerste gezicht een moeilijk te verklaren naam voor een perceel. Anders wordt het wanneer we weten dat de Alistocs een bekende middeleeuwse familie was uit Aalst. Ze waren er in de 15de eeuw bezitters van 'de grute'.

De grute was het recht om belastingen te innen op bier. Per vat te Aalst gebrouwen bier of aal ontving de familie 6 penningen van de brouwer. Meer nog, per vat gestoken bier kregen ze nog eens 6 penningen van de tapper. De familie was zo zeer verbonden met het bier en het biersteken, dat hun naam ervan afgeleid is. Alistoc is afgeleid van het aalsteken zelf. De populariteit van het bier kennende begrijpen we de naam bekendheid van deze familie in Aalst en omstreken. Wanneer ze een perceel land bezaten, kreeg het perceel al gauw de naam van de familie. Er zijn trouwens nog voorbeelden in de streek: Smetsveldeken te Kerksken, het Fierensveld en het Bakkersveldeken te Haaltert enz.

Andersom hebben veel personen hun naam gekregen van de plaats waar ze woonden. Wanneer we ons beperken tot onze streek maken we volgend lijstje:

Van den Brempt: den Bremt te Nieuwerkerken;
Verstichelen: De Stichelen te Denderhoutem;
Van De Winkel: De Winkel te Kerksken;
Van Den Berg: Den Berg te Nieuwerkerken, Kerksken
Van Den Brule: Den Briel op diverse plaatsen; enz.
Ook de familienaam Van De Neucker komt van een perceelsnaam. De Neuker is namelijk een veld gelegen te Kerksken. Het woord is afgeleid van het Middelnederlands noker of okkernoot.

Maar zoals iedereen wel weet heeft neuken nog een tweede betekenis. Dit is afgeleid van Oudnederlands neuken dat "stoten" betekend. Interessant te weten is dat er in Ninove een middeleeuwse familie bestond die Neukerstokke heette. Het zou vrij naïef zijn te beweren dat de middeleeuwer, die trouwens het woord stok voor penis gebruikte, hier iets anders bedoelde dan een persoon met een vrij actief seksleven. Er zit op zijn minst een dubbele bodem in deze familienaam.

Wat ons weer terug brengt naar de Aalsterse familie Alistoc. Met deze achtergrondinformatie zien we ook deze familienaam in een totaal ander perspectief. Een staaltje dus van middeleeuwse humor.

Marc De Moyer

Uit: Mededelingen 2004 nr.4 pag. 4

Foto's Rachel Van de Wiele en Willy Haegeman (Marke-Kortrijk)

Herinneringen lagere school Ekent (3)

Met dank een Lorraine Fonck, ex-leerkracht (foto's en info)

Schooljaar 1978-83

*Zittend: Kevin Ghijssels,
Christophe Walravens, An De Pril,
Peter De Luyck, Yves Moens,
Caroline De Smet, Jeroen Troch,
Stefaan Roelandt.*

*Staande: Gunther De Bolle,
Hans Heymans, Liesbeth De Deyn,
Lieven Scheerlinck, Jurgen Baeyens,
Wendy Vermassen, Wendy Brewee,
Bart Verbulst.*

Schooljaar 1984-85

*Zittend: Marijke Wijnant,
Elie Reynaert, Bianca Brusselman,
Tim Callebaut, Jimmy De Vulder,
Nike Lombaerts.*

*Staande: Lesly Van den Broeck,
Sophie Pontzele, Andy Scheerlinck,
Freek Michiels, Saskia Provost,
Veronique Van der Hoeven.*

Beestig erfgoed

Onze deelname aan de Erfgoedweek:
“Beestig geïllustreerde straatnaamborden” maken van grote en kleine straten en baantjes van onze gemeente.
De wedstrijdvraag: Welke borden zijn vals?
Het Ezelstraatje, de Ganzenweg en de Vinkenweg zijn verzonnen.

De beloning voor de winnaars is een mok met een beestige straatnaam naar keuze.

4 winnaars werden uitgeloot:

Clara Thys
Hilde Meganck
Celien Muylaert
Barbara Thys

Proficiat!

Heemkundige Kring
17 APRIL
2023

Hebben wij je e-mailadres? Stuur het naar: haalterthk@gmail.com

Een raadsel...

Korte leergang Denderhoutem 1930

Wat vertelt deze foto ons en wie herkent iemand en is de foto in Denderhoutem genomen?
Laat het ons weten.

Een paar namen kennen we intussen.

Staande : 2°: Gabriëlle De Schrijver (Denderhoutem) x Maurice Ghijssels (Ke);

16°: Alice Ghijssels (Kerksken) x Jozef Coppens.

(Foto: H. Ghijssels, Kerksken - gift Godfried Ghijssels)

Redactie 0472 809912 - willydeloose@skynet.be

DE WAARANDE

Denderhoutem - Haaltert - Heldergem - Kerksken - Terjoden - Denderhoutem - Haaltert

